

Flot toneelspel moet nog een beetje op gang komen

Leny Breederveld en Harm Duco Schut in *De Vriend N.V.*, een vlotte toneeltekst die interessante dilemma's aankaart.

foto Jochem Jurgens

Toneel

Opium voor het volk

Wat De Vriend N.V. Gezien 13/2

Waar Toneelschuur Haarlem Nog te zien 28/2 Amstelveen, 26-29/2

Theater Bellevue

***

JOUKJE AKVELD

Een beetje opgelaten neemt Eva de Vriend (Leny Breederveld) plaats in een stoel. Gaat weer staan. Houdt afwerend een hand op. Of het echt moet, die foto die haar zoon van haar wil maken. Natuurlijk, reageert die opgewekt. Binnenkort wordt ze 65, leuk toch, zo'n portret?

Dat er in Eva's defensieve houding meer schuilt dan de gewone gêne om te poseren, daarvan heeft de zoon (Harm Duco Schut) nog geen idee. Maar in *De Vriend N.V.*, de nieuwe toneeltekst van Willem de Vlam, komt de aap snel uit de mouw. Als ook de andere vier kinderen op de door moeder geïnitieerde familiebijeenkomst zijn gearriveerd, (Oda Spelbos, Stijn Westenend, Ellen Parren en Janneke Remmers) biecht ze het op: het geld waarmee ze de riant opvoeding van haar kinderen heeft bekostigd, is niet eerlijk verdiend. Er was fraude in het spel, of nou ja, een miljoenenzwendel, gefinancierd met de pensioenen van haar cliënten. Niet netjes nee, maar ze deed het voor haar kinderen. Binnenkort komt het uit. Om dat voor te zijn zal ze zich

morgen aangeven bij de politie.

uitdrukking.

Breederveld vertelt het stoïcijns, alsof het een ander aangaat dan haarzelf. Niettemin is de impact van haar woorden groot: op zo'n bekentenis had niemand gerekend. En het komt de vijf kinderen met hun gerieflijke carrières in de politiek, bouwsector, zorg, kunst en het gezinsleven bar slecht uit. Verontwaardiging over moeders handelen - 'Hoe kon je zo ongelofelijk stom zijn, mama?' - slaat al snel om in paniek over de eigen positie.

Politicus Jan, nota bene met fraudebestrijding in zijn portefeuille, kan zijn verdere loopbaan wel schudden. Net als de andere zoon, die zijn kunstcarrière voornamelijk door moeder bekostigd zag. Ook bij de dochters is de schrik groot: hoe moet dat nu met dat door moeder betaalde droomhuis? En straks zullen de duistere zaakjes van projectontwikkelaar Saar ook wel aan het licht komen - hier valt de appel niet ver van de boom. Alleen eerbare Willemijn houdt voet bij stuk: het is een schande en moeder zal boeten.

De Vriend N.V. is een vlotte toneeltekst die interessante morele dilemma's aankaart en de glijdende schaal van ethische principes blootlegt als het eigen comfort gevaar loopt. Een tekst over verwende moderne mensen die voornamelijk op zichzelf zijn gefocust, als erfenis van een opvoeding waarin het hun aan niets ontbrak.

Toch komt het stuk, in regie van Paul Knieriem, niet helemaal uit de verf. Het bewust door elkaar heen praten smooit de op zich geestige dialogen, het spel is nogal mat en Breederveld lijkt met haar regelmatige versprekingen verdwaald in een voorstelling die niet de hare is. Maar misschien was *De Vriend N.V.* bij de première nog niet helemaal ingespeeld, dat kan ook, en komen het vilein en de spot later in de tournee beter tot